

Mededeling

PB00-251
8 november 2000
10.30 uur

Allochtonen in Nederland 2000

De integratie van allochtonen in de Nederlandse samenleving vordert langzaam, maar gestaag. Dat blijkt uit gegevens die het CBS in de publicatie *Allochtonen in Nederland 2000* heeft samengebracht. Vooral niet-westerse allochtonen hebben een achterstand ten opzichte van de autochtone bevolking op het gebied van onderwijs, arbeid, inkomen en huisvesting. De allochtonen van de tweede generatie, in Nederland geboren, verkeren in een aanmerkelijk betere positie dan hun ouders. Jaarlijks vestigen zich echter nieuwe immigranten in Nederland, voor wie de inburgering nog moet beginnen. Zo verbleven er eind 1999 bijna 70 duizend asielzoekers in de daarvoor bestemde opvang. Daarnaast is er een instroom van werknemers die in verband met de huidige krapte op de arbeidsmarkt actief door Nederlandse bedrijven en instellingen in het buitenland worden geworven. Een meerderheid van de Nederlandse bevolking vindt dat buitenlanders zich aan de Nederlandse cultuur en gewoonten moeten aanpassen en is het ermee eens dat de overheid extra geld ter beschikking stelt voor het onderwijs aan minderheden.

Onderwijs

In 1999 deden 176 duizend leerlingen examen in het voortgezet onderwijs. Niet-westerse allochtone leerlingen doorlopen relatief vaak de lagere schoolsoorten vbo en mavo. Op alle niveaus zijn de examenresultaten van deze leerlingen minder goed dan die van autochtone leerlingen. De tweede generatie allochtonen heeft echter betere schoolprestaties dan de eerste. Vooruitgang in de slagingspercentages van niet-westerse allochtone leerlingen werd geboekt op het havo en het vwo. Zeven van de tien Nederlanders zijn het ermee eens dat de overheid extra geld ter beschikking stelt voor onderwijs aan minderheden.

Arbeid

Twee van de drie autochtonen en westerse allochtonen hebben in 1999 betaald werk voor ten minste twaalf uur per week. Van de niet-westerse allochtonen heeft 45 procent een baan. In de periode 1994-1999 nam de arbeidsdeelname onder zowel allochtonen als autochtonen van 15-64 jaar toe. In dezelfde periode halveerde de werkloosheid. De werkloosheid onder niet-westerse allochtonen bleef de gehele periode echter vier maal zo hoog als die onder autochtonen. In 1999 bedroeg de werkloosheid onder niet-westerse allochtonen 14 procent.

Met 7 procent werklozen onder 15-24-jarige jongeren, ligt de jeugdwerkloosheid ruim boven het gemiddelde van 4 procent voor de totale

CBS-Persdienst

Postbus 4000
2270 JM Voorburg
tel. (070) 337 58 16
fax (070) 337 59 71
E-mail:
persdienst@cbs.nl

Het CBS
is een dienst van
het Ministerie van
Economische Zaken

beroepsbevolking. Het werkloosheidspercentage onder allochtone jongeren is met 12 procent twee keer zo hoog als onder hun autochtone leeftijdsgenoten. In 1998 was dat percentage nog 18 procent.

Inkomen

Het besteedbaar inkomen van een autochtoon huishouden bedraagt in 1998 gemiddeld 51 duizend gulden. Allochtone huishoudens van westerse herkomst hebben ruim tweeduizend gulden minder te besteden. Niet-westerse huishoudens beschikken met 37 duizend gulden over een inkomen dat ruim een kwart lager is dan dat van autochtone huishoudens. Voor een deel komt dit doordat zij veel vaker afhankelijk zijn van een sociale uitkering. Maar ook bij een gelijke sociaal-economische positie en samenstelling van het huishouden, hebben niet-westerse allochtone huishoudens gemiddeld een substantieel lager inkomen dan huishoudens uit westerse landen. Zo hebben economisch actieve alleenstaanden van niet-westerse herkomst in 1998 een inkomen van 24 duizend gulden, terwijl die van Nederlandse herkomst ruim 31 duizend gulden te besteden hebben.

Bijstand

Eind 1998 zijn er 485 duizend bijstandontvangers van 18 jaar en ouder (inclusief partners), 50 duizend minder dan in 1997. Het percentage personen dat afhankelijk is van de bijstand nam af van 4,4 procent tot 3,9 procent. De bijstandsafhankelijkheid onder niet-westerse allochtonen is met 20 procent tien keer zo hoog als onder de autochtone Nederlanders en vier keer zo hoog als onder westerse allochtonen. Eén op de vijf niet-westerse allochtonen van de eerste generatie is afhankelijk van de bijstand terwijl dat bij de tweede generatie één op de twaalf is. De afname van de bijstandsafhankelijkheid is in vergelijking met 1997 bij de tweede generatie allochtonen groter dan bij de eerste.

Huisvesting

Ongeveer de helft van de autochtone en allochtone huishoudens van westerse herkomst woont in 1999 in een koopwoning. Eén op de vijf niet-westerse huishoudens is woningeigenaar. Binnen de groep niet-westerse allochtonen zijn er grote verschillen. Tegenover een kwart van de Surinamers en Antillianen met een koopwoning, staat 3 procent van de Marokkanen. Allochtonen van niet-westerse herkomst beschikken over het algemeen over minder ruime en comfortabele woningen dan autochtone Nederlanders. Hun belangrijkste klachten over de woning zijn dat hij te klein is en slecht onderhouden. Ook ondervinden ze in hun woonomgeving relatief veel overlast van verkeer, burens of buurtbewoners en vandalisme. 15 procent is bang om in de buurt lastig gevallen of beroofd te worden. Dat is twee keer zoveel als bij de autochtone bevolking. Eén op de twintig niet-westerse allochtonen voelt zich zelfs niet veilig in zijn eigen huis. Bij de autochtone Nederlanders geldt dat voor één op de honderd.

Arbeidsmigratie

Net als in de jaren zestig is er eind jaren negentig sprake van krapte op de Nederlandse arbeidsmarkt. De arbeidsmigratie heeft echter een heel ander karakter. In de tweede helft van de jaren zestig wierf Nederland duizenden immigranten uit de landen rond de Middellandse Zee, meestal als laag- of ongeschoolde arbeider in de industrie. In de jaren negentig komen

arbeidsmigranten vooral uit West-Europese en andere welvarende landen, zoals Japan en de Verenigde Staten. In 1998 immigreerden bijna 9 duizend Europeanen en 6,5 duizend personen van buiten de Europese Unie voor werk naar Nederland. Bij arbeidsmigratie van buiten de Europese Unie gaat het in toenemende mate om hooggekwalificeerd personeel, zoals managers, technici en informatici. In 1999 zijn meer dan 4 duizend tewerkstellingsvergunningen verleend aan asielzoekers, meer dan twee keer zoveel als in 1998. Zij voorzien, net als de immigranten in de jaren zestig, in de behoefte aan laaggeschoolde arbeid.

Opinies over buitenlanders

Driekwart van de bevolking is in 1999 van mening dat de instroom van asielzoekers beperkt moet blijven. Ongeveer de helft vindt dat de toegang van politieke vluchtelingen tot Nederland moeilijker gemaakt mag worden. Iets meer dan een kwart van de bevolking is voorstander van een onbelemmerde toegang van werknemers van binnen de EU. Slechts één op de tien Nederlanders wil de Nederlandse arbeidsmarkt volledig openstellen voor werknemers van buiten de lidstaten. Een meerderheid van de bevolking vindt dat buitenlanders zich aan de Nederlandse cultuur en gewoonten moeten aanpassen. Slechts tien procent is van mening dat buitenlanders moeten kunnen leven met behoud van alle gewoonten van de eigen cultuur. Naarmate het opleidingsniveau stijgt, neemt men een tolerantere positie in.

Technische toelichting

Tot de allochtonen wordt iedereen gerekend die legaal in Nederland woonachtig is en van wie ten minste één van de ouders in het buitenland is geboren. Is iemand zelf ook in het buitenland geboren dan behoort hij of zij tot de eerste generatie allochtonen. Is men zelf in Nederland geboren dan behoort men tot de tweede generatie.

Onder niet-westerse herkomst wordt verstaan: Afrika, Azië (exclusief Japan en het voormalig Nederlands Indië of Indonesië), Latijns Amerika en Turkije.

Onder westers wordt verstaan Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika, voormalig Nederlands Indië/Indonesië, Japan en Oceanië.

Noot voor de redactie

Voor meer informatie over de publicatie Allochtonen in Nederland 2000 kunt u contact opnemen met mevr. A. K. Amse, tel. (070) 337 43 06. Voor overige informatie kunt u bellen naar de persdienst van het CBS, tel. (070) 337 58 16.

De publicatie is te bestellen bij de bestelservice van het CBS, tel. (045) 570 70 70 of fax (045) 570 62 68, E-mail: infoservice@cbs.nl onder vermelding van het kengetal B52/2000.